

Potilasvahinkojen korvaaminen Suomessa

Tietoa potilasvahingoista selkokielellä

Potilas
Vakuutus
keskus

Potilasvahingon korvaaminen

Voit hakea korvausta potilasvakuutuksesta, jos sinulle syntyy henkilövahinko terveydenhuollossa.

Henkilövahinko tarkoittaa esimerkiksi sairautta tai vammaa, joka on saatu hoidon yhteydessä.

Potilasvahinkoilmoitus tehdään Potilasvakuutuskeskukselle.

Korvaukset maksetaan potilasvakuutuksesta. Vakuutusta ei ota potilas vaan terveydenhuollon ammattilainen.

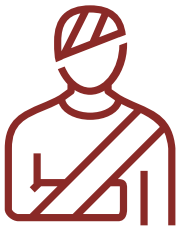
www.pvk.fi (ei selkokielenen)

Mitä potilasvakuutus korvaa?

Potilasvakuutus korvaa henkilövahingon, joka tapahtuu sairaanhoidossa tai terveydenhoidossa.

Henkilövahinko voi olla esimerkiksi sairaus tai vamma, joka on saatu hoidon yhteydessä.

Potilasvakuutuslaki määrittelee, milloin korvausta maksetaan.

Voit saada korvausta, jos sinulle tapahtuu:

- hoitovahinko
- infektiovahinko
- tapaturmavahinko
- laitevahinko
- implanttivahinko
- lääkkeen toimittamisvahinko
- kohtuuton vahinko
- hoituhuoneiston tai hoitolaitteiston vahinko.

Näistä kerrotaan seuraavaksi lisää.

Hoitovahinko

Hoitovahinko voi sattua tutkimuksen tai hoidon yhteydessä.

Se voi johtua myös siitä, että sinua ei ole tutkittu tai hoidettu, vaikka olisi pitänyt.

Hoitovahinko voi tapahtua myös esimerkiksi rokotuksen, verenluovutuksen tai elimen luovutuksen yhteydessä.

Voit hakea korvausta myös, jos sinulle on määrätty tai annettu lääkettä väärin ja siitä on tullut sinulle vahinkoa.

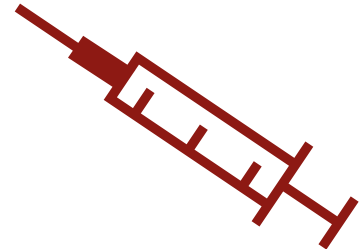
Korvaamisen edellytys on, että kokenut terveydenhuollon ammattihenkilö olisi toiminut toisin ja siten välttänyt vahingon.

Aina sairautta tai vammaa ei voi parantaa. Tällainen tilanne ei ole hoitovahinko.

Joskus tutkimuksessa tai hoidossa tapahtuu jotain yllättävää, jota ei voi välttää.

Ikäviä asioita voi tapahtua siitä huolimatta, että hoito tai tutkimus on asianmukaista ja kaikki on tehty oikein.

Tällaisessa tilanteessa potilasvakuutuksesta ei makseta korvausta, ellei kysymyksessä ole kohtuuton vahinko. (Lue lisää kohdasta Kohtuuton vahinko.)

Infektiovahinko

Aina kun tehdään hoitotoimenpiteitä,
on mahdollista,
että siitä seuraa tulehdus.
Se ei tarkoita,
että sinua on hoidettu väärin.

Voit hakea Potilasvakuutuskeskukselta
korvausta, jos hoidon tai tutkimuksen yhteydessä
alkaa odottamaton infektio eli tulehdus.

Kun haet korvausta aiheutuneesta infektiosta,
Potilasvakuutuskeskuksen asiantuntijat arvioivat,
kuinka paljon siitä on haittaa sinulle.
Sen perusteella päätetään,
maksetaanko sinulle korvausta.

Kaikista tulehduksista ei makseta korvausta.
Jos esimerkiksi saat hoidon yhteydessä
pinnallisen tulehduksen,
joka paranee nopeasti,
sinulle ei makseta korvausta.

Tapaturmavahinko

Joskus tutkimuksen tai hoitotoimenpiteen
aikana potilaalle voi sattua tapaturma.
Voit esimerkiksi kaatua tai pudota.
Silloin voit olla oikeutettu korvaukseen.

Tapaturmavahinko sattuu
vahingossa, äkkiä ja odottamatta.
Potilasvakuutus korvaa vain ne vahingot,
jotka sattuvat hoitotoimenpiteen yhteydessä.
Voit esimerkiksi saada korvausta,
jos putoat hoitopöydältä kesken hoidon.

Sen sijaan et todennäköisesti saa korvausta,
jos olet kävelemässä
ja kaadut sairaalan käytävällä.
Siinä tilanteessa korvaus on mahdollinen vain,
jos sinua ei ole valvottu tai avustettu,
vaikka henkilökunnalla on ollut
siihen velvollisuus.

Laitevahinko

Laitevahinko tarkoittaa sitä, että sairaanhoidossa käytettävä laite tai väline rikkoutuu kesken hoidon tai tutkimuksen. Vika on tällöin laitteessa, eikä esimerkiksi siinä, että laitetta käytetään väärin.

Voit hakea Potilasvakuutuksesta korvausta, jos rikkoutunut laite tai väline aiheuttaa sinulle henkilövahingon.

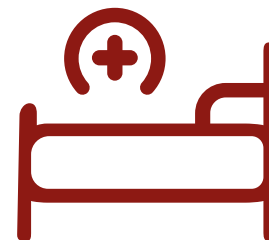
Rikkoutunut laite tai väline voi olla esimerkiksi

- hengityskone
- leikkauksessa käytetty laite
- potilaan valvontaan tarkoitettu laite
- sairaalasänky
- tutkimuspöytä.

Implanttivahinko

Implanttivahinko tarkoittaa sitä, että sinuun pysyvästi asennettu terveydenhuollon laite ei ole turvallinen, ja sinulle aiheutuu laitteesta henkilövahinkoa. Tällainen laite on esimerkiksi nivelproteesi, sydämentahdistin tai muu pysyvästi kiinnitetty laite, joka tukee terveyttäsi.

Voit saada korvausta vain, jos laite on asennettu 1.1.2021 tai sen jälkeen.

Lääkkeen toimittamisvahinko

Reseptissä kerrotaan tarkasti, mitä lääkettä sinulle on määrätty ja kuinka paljon.

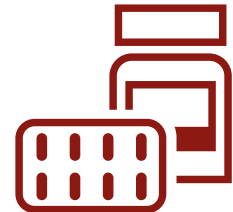
Jos apteekki antaa sinulle lääkettä väärin ja siitä seuraa henkilövahinko, voit hakea korvausta potilasvakuutuksesta.

Lääkkeen toimittamisvahinko tarkoittaa esimerkiksi sitä, että apteekki on antanut eri lääkettä kuin reseptissä on määrätty. Jos saat apteekista lääkkeen, jonka vahvuus tai käyttöohje on erilainen kuin reseptissä, kyseessä voi olla potilasvahinko.

Lääkkeen toimittamisvahinko koskee vain apteekissa sattuneita virheitä. Jos sinulle on annettu lääkettä väärin, kun olet hoidossa tai tutkimuksessa, voit hakea korvausta hoitovahingon perusteella.

Potilasvakuutus ei korvaa lääkkeiden aiheuttamia haittavaikutuksia, jos lääkkeet on annettu ohjeiden mukaan. Voit kuitenkin hakea tällöin korvausta lääkevahinkovakuutuksesta.

Voit lukea lisää osoitteesta:
www.laakevahinko.fi (ei selkokielenä)

Kohtuuton vahinko

Kohtuuton vahinko tarkoittaa vahinkoa, josta aiheutuu vakava ja yllättävä seuraus. Vakava seuraus on hoidon aiheuttama pysyvä vaikea sairaus, vamma tai kuolema. Seurauksen pitää olla vakava myös verrattuna siihen sairauteen tai vammaan, jota hoidettiin.

Voit saada korvausta kohtuuttomasta vahingosta, vaikka kaikki asiat hoidossa olisi tehty oikein.

Jos haet korvausta kohtuuttomasta vahingosta, Potilasvakuutuskeskuksen asiantuntijat tekevät kohtuuttomuusarvioinnin. Sen perusteella päätetään, saanko korvauksia.

Hoituhuoneiston tai hoitolaitteiston vahinko

Voit hakea korvausta Potilasvakuutuskeskuksesta, jos vahinko johtuu hoituhuoneistosta tai hoitolaitteistosta. Tällainen vahinko voi olla esimerkiksi tulipalo.

Mitä potilasvakuutus ei korvaa?

Potilasvakuutus ei korvaa kaikkia vahinkoja, jotka sattuvat terveyden- tai sairaanhoidossa. Seuraavaksi on lueteltu esimerkkejä, joita potilasvakuutus ei korvaa.

- Sinulle ei makseta korvausta **esinevahingosta** tai **pelkästä taloudellisesta vahingosta**. Tällaisia tilanteita ovat esimerkiksi vaatteiden rikkoutuminen tai katoaminen ja sopimattomat silmälasit tai irtoproteesit.
- Potilasvakuutus ei korvaa vahinkoa, joka sattuu esimerkiksi **syömisen, pukeutumisen, peseytymisen tai liikkumisen yhteydessä kotipalvelussa tai tuetussa asumisessa**. Potilasvakuutus korvaa vain vahinkoja, jotka tapahtuvat terveydenhoidossa ja sairaanhoidossa.

- Potilasvakuutus ei korvaa vahinkoja, jotka tapahtuvat **Suomen ulkopuolella**, jos olet itse hakeutunut ulkomaille hoitoon.
- Sinulle ei makseta korvausta potilasvakuutuksesta, jos **vahinko on pieni**. Pientä vahinkoa ei korvata, vaikka muut korvauksen perusteet toteutuvat.

Vahinko on pieni,

- kun siitä seuraa vain lievää kipua ja särkyä
- kun siitä ei jää pysyvää haittaa toimintaasi tai ulkonäköösi
- kun sen aiheuttamat kustannukset ovat korkeintaan 200 euroa.

Mitä korvauksia voi saada?

Voit saada korvausta kuluista, jotka ovat aiheutuneet potilasvahingon takia.

Potilasvakuutuksesta voit saada seuraavia korvauksia:

- vahingosta aiheutuneet sairaanhoidon maksut, esimerkiksi lääkärin laskut
- korvauksia matkoista lääkäriin
- korvausta ylimääräisestä hoidosta tai avusta, jota tarvitset kotona esimerkiksi pukeutumisessa.
- korvausta palkan tilalta, jos et voi tehdä töitä potilasvahingon takia
- korvausta ylimääräisestä kivusta ja särystä
- korvausta pysyvästä toimintakyvyn haitasta tai pysyvästä haitasta ulkonäössä.

Vahinkoon liittyvät kulut ja menetykset korvataan sinulle kokonaan.

Jos potilasvahingosta aiheutuu kuolema, omaisille voidaan maksaa korvausta hautauskuluista.

Omaisille voidaan maksaa myös perhe-eläkettä, jos sen maksamisen edellytykset täyttyvät.

Voit saada potilasvakuutuksen kautta korvausta vain niistä kuluista, joita muut etuudet ja vakuutukset eivät kata. Esimerkiksi monet lakisääteiset vakuutukset ja etuudet voivat myös korvata vahinkoja.

Lisätietoa:

www.pvk.fi/mitakorvataan (ei selkokielinen)

Miten haet korvausta?

Jos harkitset vahinkoilmoituksen tekemistä, suosittelemme tekemään ensin yksinkertaisen verkkotestin osoitteessa www.pvk.fi/verkkotesti (ei selkokielenen)

Voit hakea korvausta potilasvakuutuksesta tekemällä vahinkoilmoituksen Potilasvakuutuskeskukselle.

Mistä löydän vahinkoilmoituslomakkeen?

- Saat paperisen tai sähköisen lomakkeen helposti verkkosivuilta: www.pvk.fi/lomakkeet (ei selkokielenen)
Tulosta paperinen lomake, täytä ja lähetä se. Muista allekirjoittaa lomake!
- Voit soittaa Potilasvakuutuskeskukseen ja pyytää vahinkoilmoituslomaketta. Puhelinnumero on 040 450 4590.

- Voit pyytää lomakkeen hoitolaitoksen potilasasiavastaavalta tai sosiaalityöntekijältä.

Tutustu lomakkeen täyttöohjeisiin, ennen kuin täytät lomakkeen.

Täytä vahinkoilmoitus huolellisesti. Kun ilmoitat tiedot tarkasti, asiasi käsitellään nopeammin.

Ilmoita mahdollisimman tarkasti, missä hoitolaitoksessa tai vastaanotolla vahinko tapahtui. Kerro lisäksi, missä muualla olet ollut hoidossa tai tutkimuksessa samasta syystä joko ennen vahinkoa tai sen jälkeen.

Kerro omin sanoin, millainen henkilövahinko sinulle tapahtui ja millä perusteella haet korvausta.

Sinun ei tarvitse osata kertoa asioita lääketieteen sanoilla tai tuntea lakia. On kuitenkin tärkeää, että kerrot niin hyvin kuin pystyt, mistä asiassa on kyse. Potilasvakuutuskeskus pyytää ilmoituksesi jälkeen selvityksen hoitolaitoksesta.

Ota itsellesi kopio asiakirjoista, jos haet kuluista korvausta muualta, esimerkiksi Kelasta. Kun saat korvauspäätöksen, säästä se.

Potilasvakuutuskeskus tutkii asian ja lähettää sinulle tiedon päätöksestä. Päätöksen tekeminen kestää yleensä useita kuukausia.

Korvauspäätöstä varten hankitaan selvitys siitä, mitä on tapahtunut.

Potilasvakuutuskeskus pyytää selvitystä hoitolaitokselta ja tarvittaessa lisäselvitystä sinulta. Sen jälkeen asiasta tehdään päätös.

Jos saat myönteisen korvauspäätöksen, sinun täytyy toimittaa erillinen korvaushakemus Potilasvakuutuskeskukseen. Saat ohjeet päätöksen mukana. Hakemus täytyy toimittaa 3 vuoden kuluessa siitä, kun olet saanut myönteisen päätöksen.

Lisätietoa:

www.pvk.fi/hae-korvausta (ei selkokieline)

Jos olet tyytymätön päätökseen

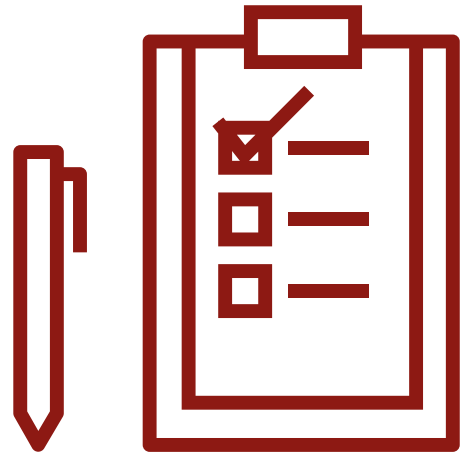
Jos korvauspäätös perustuu mielestäsi puutteelliseen selvitykseen, voit pyytää päätökseen oikaisua. Lähetä pyyntö kirjallisena Potilasvakuutuskeskukselle. Kerro pyynnössä, mitä asioita selvityksestä puuttui. Lisää puuttuva selvitys mukaan tai kerro, mistä se löytyy.

Korvauspäätöksen mukana on ohje siitä, miten päätökseen voi hakea muutosta.

Voit myös pyytää päätökseen muutosta Liikenne- ja potilasvahinkolautakunnasta.

Lisätietoa:

www.liipo.fi/potilasvahingot (ei selkokielenen)

Näin vahinkoilmoituksesi käsitellään Potilasvakuutuskeskuksessa

1. Vahinkoilmoitus saapuu Potilasvakuutuskeskukseen.

4. Asiantuntijalääkäri antaa lausunnon.

2. Vahinkoasia rekisteröidään.

5. Tarvittaessa kysytään lisätietoja vahinkoilmoituksen tekijältä eli sinulta.

3. Potilasvakuutuskeskus hankkii asian ratkaisemiseksi tarvittavat tiedot ja selvitykset hoitolaitoksista.

6. Lopuksi Potilasvakuutuskeskus tekee korvauspäätöksen.

Potilas Vakuutus keskus

Potilasvakuutuskeskus

Vahinko- ja korvausasiat, puh. 040 450 4590

www.pvk.fi

Selkokeskus on antanut
esitteelle selkotunnuksen.
Se on merkki siitä,
että esite on helppo lukea.